

Viktigt att veta om rengöring

Rengöring och städning behöver göras för att hålla utrustning och ytor rena, torra och så fria som möjligt från oönskade mikroorganismer. I smuts kan bakterier växa till ordentligt i rumstemperatur. Välplanerade lokaler och inredning med täta, släta och tåliga, lättstädade ytor är en grundförutsättning för bra hygien.

Krav och ansvar

Olika krav kan ställas på rengöringen beroende på vilken livsmedelshantering som sker i utrymmet. Högsta kraven ställs där känsliga produkter som kött eller färdig mat bereds. Något lägre krav kan ställas i ex. renseri och avfallsrum.

Den som ansvarar för rengöringen har ett stort ansvar. Val av städmetod, rengörings-medel, dosering samt temperatur är viktiga faktorer för att rengöringen skall bli bra. Rengöring sker på flera sätt, direkt efter avslutat arbetsmoment, daglig rengöring eller veckostädning och slutligen i form av sällan utförd ”storstädning”.

För att göra rent krävs kombination av följande fem faktorer; Vatten, värme, kemiska medel, arbete och tid

Renhet kan delas in i tre nivåer;

- Mekanisk/fysikalisk, synliga föroreningar som damm, matrester och fett torkas eller skrapas bort.
- Kemisk, synlig smuts löses upp och tas bort.
- Mikrobiologisk, avdödning av mikroorganismer genom desinfektion med hett vatten eller desinfektionsmedel, efter det att synlig smuts tvättats bort.

Egenkontroll

I egenkontrollen skall det finnas rutiner för hur rengöringen skall utföras, hur ofta och av vem. Kontroll av rengöringen ska också ingå i programmet för egenkontroll för att få reda på om rengöringen är bra.

Att tänka på

- Det handlar egentligen inte om att göra rent, utan att hålla rent.
- Håll rengöringsutrustningen ren! Smutsiga moppar etc. flyttar bara runt smuts.
- Använd olika rengöringsutrustning till kök, serveringsutrymme och toaletter.
- För att bakterier inte skall växa till i trasor, svampar etc. bör de sköljas efter varje användning. Avsluta med kallt vatten och låt torka luftigt. Byt till helt ren utrustning minst en gång om dagen.
- Använd hellre torkpapper istället för disktrasa.

- Torrsoption eller dammtorkning med trasa är olämpligt i alla utrymmen där oförpackade livsmedel hanteras. Dammet sprids i luften och på bänkar etc.
- Hett vatten gör att protein och stärkelse rester bränner fast. Använd ljummet vatten (+30 till +40°C) till blötläggning och förspolning.
- Vid hård smuts, låt rengöringsmedlet verka lite längre tid istället för att använda starkare medel eller börja skrapa, vilket kan förstöra materialet.
- Överdosera inte, det förbättrar inte resultatet, det försämrar bara ekonomin och miljön.
- Läs och följ doseringsanvisningen och skyddsföreskrifter på kemiska medel.
- Ett rymligt och välordnat städutrymme med utslagsvask, hyllor för rengöringsmedel, papper etc. och upphängningskrokar för städredskap gör rengöringen lättare.